

V Ljubljani, 3. 6. 2019

ODPRTO PISMO O JAVNEM NAROČILU ZA STORITVE KONFERENČNEGA
TOLMAČENJA

Spoštovani,

Generalni sekretariat Vlade RS je 23. maja 2019 objavil javno naročilo za storitve konferenčnega tolmačenja št. 43020-5/2018, ki je v strokovni javnosti povzročilo veliko zaskrbljenost zaradi neupoštevanja poklicnih standardov, ki so podlaga za kakovostno storitev.

Na oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete smo kot izobraževalna ustanova, ki skrbi za usposabljanje tolmačev, članica elitnega združenja EMCI, zaskrbljeni za poklicne standarde ter ustrezne pogoje dela za svoje nekdanje študente, ki so v to izobrazbo vložili ogromno sredstev in časa.

Zagotavljanje pogojev za študij tolmačenja je povezano z velikim trudom Oddelka za prevajalstvo, Filozofske fakultete, Univerze v Ljubljani in nenazadnje Evropske komisije in Evropskega parlamenta, ki študij sofinancirata. Vstopni pogoji za program so visoki, pot do izobrazbe težka in nepredvidljiva, delo tolmača, kjer je stres bolj prisoten kot v drugih poklicih, zahteva posebne psihofizične lastnosti, in trudimo si, da vzgajamo kompetentne strokovnjake, ki se lahko enakopravno vključujejo v delo na svetovnih trgih in upoštevajo visoke poklicne in etične standarde ob primernem plačilu.

Omenjeno naročilo domačih in mednarodnih tolmaških standardov ne omenja, kar kaže na zavestno odločitev za nižanje kakovosti tolmačenja. Naročilo tudi povečuje delovne obremenitve tolmačev s povečanjem števila delovnih ur s 7 na 8 ur na dan in nejasnimi pravili o odmorih in počitku. Z novim načinom obračunavanja tolmačenja, ki je v nasprotju z uveljavljeno mednarodno prakso, se je cena storitve v primerjavi z naročilom iz leta 2016 zmanjšala za do 30 odstotkov, medtem ko je bila povprečna četrletna rast BDP v tem obdobju več kot 4-odstotna, povprečna letna stopnja rasti cen življenjskih potrebščin zadnji dve leti pa 1,5-odstotna (vir SiStat). Zlasti za krajša tolmačenja se ne upošteva

več časa za strokovno pripravo, ki je eden od bistvenih predpogojev za kakovostno delo. Zato je odločitev o znižanju plačila mogoče razumeti samo kot načrtno degradacijo poklica.

Nespoštovanje uveljavljenih standardov, diskriminatorna merila za priznavanje sposobnosti ter zaostrovanje pogojev naročanja in izvajanja storitve povečujejo negotovost tolmačev, ki so večinoma samozaposleni, in celo najbolj dobronamerne med njimi sili v to, da dajo prednost zanesljivejšemu naročniku. Zato bo na voljo manj kakovostnih tolmačev, kar bo otežilo delo državnim organom, ki bodo naročali tolmačenje, še zlasti v času predsedovanja Svetu EU.

V zadnjem času se začne govoriti o prekarnosti na področju intelektualnih storitev, omenja se tudi, da je država ne more preprečevati, da se morajo proti njej boriti stanovska združenja. Na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani menimo, da lahko le vsi akterji skupaj nastopimo v boju za ustrezno plačilo, ki je hkrati zagotovilo kvalitete. Zato se pridružujemo pozivu Združenja konferenčnih tolmačev Slovenije in apeliramo na

- **Generalni sekretariat Vlade RS in Sektor za prevajanje**, naj spremenita javno naročilo in popravita določbe razpisne dokumentacije v sodelovanju s stroko ter ob upoštevanju standardov in dobre prakse konferenčnega tolmačenja;
- **vse aktivne konferenčne tolmače**, naj skrbno preučijo pogoje iz javnega naročila in upoštevajo njihov dolgoročni učinek, kajti javno naročilo pomembno vpliva na celoten slovenski trg tolmaških storitev;
- **naročnike storitev konferenčnega tolmačenja** v okviru tega javnega naročila, naj se prepričajo o pogojih, po katerih je storitev naročena, in ravni zagotovljene kakovosti.

prof. dr. Mojca Schlamberger Brezar

predstojnica Oddelka za prevajalstvo

lekt. dr. Amalija Maček

koordinatorka programa Tolmačenja

UNIVERZA V LJUBLJANI
Filozofska fakulteta
ODDELEK ZA PREVJALSTVO